

PLÁN PÉČE PRO PŘÍRODNÍ PAMÁTKU

Bílá skála

pro období 1.10.1999- 30.9.2009

Magistrát hl. m. Prahy
odbor životního prostředí
Mariánské nám. 2
Praha 1 18/

1. ADMINISTRATIVNÍ ÚDAJE

Název území: Bílá skála

Kategorie: přírodní památka

Datum vyhlášení: Vyhl. NVHLM Praha ze dne 1.9.1988

Okres: Praha

Katastrální území: Libeň

Parcelní čísla: 277/1č., 384, 386, 387/1, 393, 412, 413

Vlastníci, nájemci (uživatelé): Úplný seznam vlastníků a nájemců je uložen na AOPK, stř. Praha. Viz příloha.

Celková výměra: 7.65 ha

Výměra nelesní části (mimo LHP): 7,65 ha

2. HLAVNÍ PŘEDMĚT (MOTIV) OCHRANY

Geologické profily ordovickými horninami, stratotyp libeňského souvrství, paleontologické naleziště. Druhově chudá teplomilná společenstva. Zbytek teplomilné doubravy.

3. CÍL OCHRANY

Udržení přístupnosti geol. profilů.

V menší míře zachování cenných teplomilných rostlinných společenstev a udržení odpovídajících podmínek pro rozvoj populací významných rostlinných druhů (druhy kyselých skalních stepí, teplomilných pastvin, pionýrská společenstva lomových stěn, druhy teplomilných keřů).

4. CHARAKTERISTIKA CHRÁNĚNÉHO ÚZEMÍ ve vztahu k hlavnímu motivu ochrany

Území představuje souvislý profil ordovickými horninami od vysokých poloh dobrotivského souvrství přes řevnické křemence až po libeňské souvrství. Geologicky je území tvořeno břidlicemi, křemenci, pískovci a jílovci. Profil libeňským souvrstvím byl zvolen za stratotyp.

Botanicky území tvoří mozaika stanovišť od skal přes kyselé skalní, řídké zapojenou zakrslou doubravu až po degradované bikové a smolničkové doubravy. Území je dost ruderalizováno, přirozená vegetace tvoří spíše zbytky.

5. ZÁSADNÍ VLIVY LIDSKÉ ČINNOSTI V MINULOSTI

Skalnatý svah údolí Vltavy (v minulosti 3odlesněný) byl zalesněn. V souvislosti s budováním trati a železničního tunelu (který prochází pod územím) došlo k terénním úpravám. Dále zde byl otevřen lom, který část svahu odtěžil. Lze očekávat dlouhodobý negativní vliv provozu parní trakce železnice (požáry, spad). Došlo zde zčásti k zavedení nepůvodních druhů (dub červený).

6. VLIVY SOUČASNOSTI A MOŽNÁ RIZIKA DALŠÍHO OHROŽENÍ

Mladá náletová vegetace (především osika, bříza, akát) v některých částech zakrývá profily a skalní výchozy. Zastiňováním a zarůstáním ohrožuje teplomilná společenstva. Vzhledem k typu půdního pokryvu a půdy je území ohrožováno erozí.

Celkově je však největším rizikem ohrožení zástavba okolních pozemků s následným vyhazováním odpadků nebo tlaky na rozšíření zahrad.

7. VYMEZENÍ ÚZEMNÍCH JEDNOTEK z hlediska potřeb asanačních a regulačních zásahů a jejich přibližná výměra

Vymezené územní jednotky jsou zakresleny v přiložené mapě měř. 1 : 5.000.

V zásadě je možno rozčlenit plochu celé rezervace dle typu stanoviště do 3 základních územních jednotek:

1. Porosty nepůvodních dřevin

Jde především o severní a severozápadní část území a pak východní cíp. Porosty tvoří neprostupnou směs převážně plevelných druhů. celková výměra cca 0,8 ha.

k.ú. Libeň pč: 412 č., 386 č.

Charakteristika ploch

Husté nepropustné porosty převážně plevelných dřevin. K ZCHÚ byly připojeny z důvodu arondace. Východní plocha je převážně složena z akátu a borovice černé, v podrostu hlavně akátové zmlazení, kustovnice šípek. Severní plocha má o něco příznivější skladbu (v hlavní úrovni převážně dub, dále mléč, jasan, klen). V podrostu bez, šípek, hloh, svída...). Z důvodu blízkosti objektů MFF UK a zahrad drobné černé skládky.

Návrh opatření

Z hlediska ochrany přírody není třeba zásah (byl by neefektivní a nesmírně nákladný).

2. Lom a skalní výchozy

Charakteristika ploch

Lom a skalnaté suky v okolí. podmínky se dost liší podle horniny (křemence, rozpadavá břidlice...). Spodní část ploch je dost hustě zarostlá náletem (převážně břízy staré cca 15 let). Skalní stěny a partie jsou spíše bez náletů. Jinak suťové kužely jsou dost zarostlé dřevinami. Zčásti jde o druhy spíše plevelné (bříza, osika, topol, šípek, svída, kustovnice...), zčásti o hodnotné listnáče (dub, muk, hloh, hrušeň...). V některých plochách se udržují zbytky chudých společenstev kyselé skalní stepi. Na rozdíl od podobných lokalit je území prakticky bez černých skládek.

Návrh opatření

Plochu sledovat a ponechat bez zásahu. Odstranění všech náletových dřevin a následné udržování by bylo neadekvátní. Z důvodů geologického studia není zásah nezbytný.

3. Přírodě blízké ochuzené doubravy

Charakteristika ploch

Z hlediska přírodního nejhodnotnější část (spolu se zbytky v předchozí vymezené jednotce). Jde o bikové a smolničkové doubravy (zčásti znehodnocené výsadbou dubu červeného), dále o zakrslou doubravu u západního portálu tunelu. Plocha je dost poškozovaná erozí (obzvláště zakrslá doubrava na suťovém kuželu dobrotivského souvrství z rozpadavé břidlice). Porosty jsou poměrně vitální (mírný vliv tracheomykózy), na rozvolněnějších plochách se duby spontánně zmlazují síjí.

Návrh opatření

Plochu sledovat. Představitelný zásah by v budoucnosti mohl být instalace protierozních plůtků.

Návrh opatření v celém území

Nejsou výrazná. Mírné odstraňování odpadků (vzhledem ke vzdálenosti od zástavby zde v lomu odpadky prakticky nejsou - jen kabely na jz. okraji území u portálu tunelu)

2. Lom a skalní výchozy

Mírně skalnatá svažité plocha ve střední části území.

celková výměra cca 4,0 ha.

k.ú. Libeň pč: 393, část 412, 384, 386

3. Přírodě blízké ochuzené doubravy

Porosty v západní části území.

celková výměra cca 2,9 ha.

k.ú. Libeň pč: 412 č.

Výměry ploch jsou jen orientační odhady.

8. POROSTNÍ VYMEZENÍ CHÚ A ROZBOR SOUČASNÉHO STAVU POROSTŮ

Přes lesní charakter části území nejde od r.1974 o LPF.

9. NÁVRHY PRAKTICKÝCH OPATŘENÍ A HOSPODAŘENÍ VE STANOVENÝCH ÚZEMNÍCH JEDNOTKÁCH

Podle názoru zpracovatele i dotazovaných odborníků (Dr. Sádlo, Dr. Kříž) je ochranný zásah zbytečný. Snaha o vytvoření podmínek pro existenci původních společenstev by v situaci, kdy jde o prakticky ruderalizovanou plochu velkého rozsahu byla nesmírně pracná a nákladná. Vzhledem k typu lokality a rozšíření analogických společenstev by vynaložené úsilí bylo neadekvátní. Též z hlediska hlavního motivu ochrany (stratotyp a geologické profily) není zásah nezbytný. Území je navíc prakticky nepřístupné pro mechanizaci a z důvodu sklonu obtížně udržovatelné. Představa OÚ Praha 8 i názor konzultovaných odborníků je, že by bylo nejlepším řešením se snažit o vybudování mírné parkové úpravy území (výhled do vzdálenější budoucnosti). Vzhledem ke skutečnosti, že většina území je prakticky nezastavitelná a dále vzhledem k nutnosti jisté ochrany je to zřejmě rozumná alternativa. Z hlediska typu reliéfu (obtížné použití jakékoliv mechanizace), rozlohy a polohy vzhledem k zástavbě je to však dost problematické. Vybudování cestní sítě by zlepšilo současné erozní ohrožení. Ovšem území je jen velmi málo navštěvované a vyžadovalo by jistou minimální údržbu, která by vzhledem k velikosti byla poměrně nákladná. V současné době se jeví rozumné ponechat území bez údržby. Je možné, že ve vzdálenější budoucnosti bude situace jiná.

1. Porosty nepůvodních dřevin

10. NÁVRHY NA DOPLNĚNÍ OZNAČENÍ A VYMEZENÍ HRANIC PP

Rezervace bude třeba zřejmě nově zaměřit a ujasnit výměry parcel ležících v ZCHÚ.

Rezervace není v terénu označena pruhy na stromech, v bezlesé části pruhovým značením na kůlech. Toto je však vzhledem k situaci zbytečné.

Bylo by však vhodné území označit několika tabulemi a toto udržovat.

Vzhledem ke geologickému fenomenu a dále k faktické absenci ochrany porostů za situace, kdy nejsou v LPF by nebylo vhodné zvažovat redukci území.

11. NÁVRHY NA OPATŘENÍ K VĚDECKÉMU A KULTURNĚ VÝCHOVNÉMU VYUŽITÍ

Území je využíváno geology ke studiu geol. fenoménu. Jsou zde určité možnosti studia rozdílů druhotných a původních doubrav.

Vzhledem k minimální návštěvnosti území neosazovat informační tabule.

12. PŘEDPOKLÁDANÉ NÁKLADY

a) Jednorázové

Zaměření 100 000 Kč

Vyčištění území od černých skládek a odpadků

(včetně odvozu) 5 000 Kč

Označení tabulemi 10 000 Kč

C e l k e m : 115 000 Kč

b) Průběžné (roční)

Údržba značení 3 000 Kč

Odklizení od odpadků 1 000 Kč

C e l k e m : 4 000 Kč

Uvedené náklady jsou pouze hrubé odhady, závislé též na hladině cen (která jistě poroste). Některé náklady mohou být hrazeny např. majitelem.

Pokus o vybudování cestní sítě a sadové úpravy není vyčíslena, protože se jedná o velmi rozsáhlou akci, která by měla být hrazena i z jiných zdrojů (snad dotační programy).

13. NAVRŽENÉ ZÁSAHY REALIZUJE:

Plán péče realizují pověřené právnické a fyzické osoby na základě uzavřených hospodářských smluv, případně vlastníci či nájemci pozemků.

14. KONTROLU REALIZACE PLÁNU PROVEDE:

Agentura ochrany přírody a krajiny České republiky,
středisko Praha a OŽP MHMP.

15. ODBORNÉ SLEDOVÁNÍ ZMĚN v souvislosti s provedenými zásahy zajistí:

Agentura ochrany přírody a krajiny České republiky,
středisko Praha.

16. POUŽITÉ PODKLADY

Rezervační kniha PP Bílá skála
Inventarizační průzkumy
navržená metodika managementu o ZCHÚ
Aktuální terénní šetření

17. ZPRACOVAL:

ing. Petr Adamec

Datum: 21. 8. 1996, aktualizováno 10.9.1999

18. VYJÁDRĚNÍ AGENTURY OCHRANY PŘÍRODY A KRAJINY

Dne: _____

razítko, podpis